

Raamattu ja profetiat

”Hän sanoi minulle: ‘vielä on kaksituhatta kolmesataa iltaa ja aamua; sitten pyhäkkö vanhurskauteen.’” (Dan. 8:14, RK 2012 marg.)

Avaintekstit:

Dan. 2:27-45;
Joh. 14:29;
4. Moos. 14:34;
Dan. 7:1-25;
Dan. 8:14;
1. Kor. 10:1-13.

Raaamattun profetiat ovat keskeisiä identiteettimme ja lähetystehtävämme kannalta. Profetiat tarjoavat sekä sisäisen että ulkoisen mekanismin, joka vakuuttaa meidät Jumalan sanan paikkansapitävyydestä. Jeesus sanoi: ”Olen puhunut tästä jo nyt, jotta te uskoisitte, kun se tapahtuu.” (Joh. 14:29.) Keskeinen kysymys kuuluu: Kuinka tulkitsemme profetioita oikealla tavalla, niin että todella tiedämme, kun jokin profetia on saanut täyttymyksensä?

Uskonpuhdistajat tulkitsivat Raamattua historisoivan tulkintatavan mukaan. Tämä on sama metodi, jota Daniel ja Johannes käyttivät omien tulkintojensa avaimena. Historisoivassa tulkintatavassa profetia nähdään asteittain etenevänä historian toteutumisenä, joka alkaa menneisyydestä ja päättyy Jumalan ikuisen valtakuntaan.

Tällä viikolla paneudumme historisoivan profetioiden tulkintatavan perusteisiin. ”Meidän tulee nähdä profetian täyttymys historiassa, ja tutkia Kaitselmuksen töitä suurissa uskonpuhdistusliikkeissä, ja ymmärtää mitä on tapahtumassa, kun kansakuntia johdetaan suuren taistelun viimeiseen vaiheeseen.” (8T 307.)

HISTORI- SOIVA TULKINTA- TAPA JA PROFETIAT

Metodia, jota adventistit soveltavat profetioiden tulkitsemiin, kutsutaan historisoivaksi tulkintatavaksi. Sen ajatuksena on, että monet Raamatun tärkeimmistä profetioista noudattavat historian katkeamatonta virtaa aina menneisyydestä nykyhetkeen ja tulevaisuuteen asti. Vähän samaan tapaan kuin opiskelimme historiaa koulussa. Teemme näin, koska näin Raamattu itse tulkitsee profetiat meille.

Lue Dan. 2:27-45. Mitkä unen kohdat osoittavat, että kyse on historiassa välittömästi toinen toistaan seuraavista maailmanvalloista? Millä tavoin Raamattu itse osoittaa, kuinka apokalyptisiä (lopunajan) profetioita tulee tulkita?

Nebukadnessarin valtakunnan sanotaan olevan kultainen pää. Näin Daniel määrittelee Babylonin ensimmäiseksi valtakunnaksi (Dan. 2:38). Sitten Daniel sanoo: "Mutta sinun jälkeesi nousee toinen valtakunta - - ja sitten kolmas - -" (Dan. 2:39) ja vielä "on tuleva neljäs valtakunta" (Dan. 2:40). Se, että valtakunnat seuraavat toinen toistaan kyseisessä järjestyksessä ilman, että niiden välissä on katkoksia, tulee ilmi jo itse kuvapatsaasta, sillä jokainen valtakunta on kuvattu osaksi tuota suurempaa kokonaisuutta, jossa liikutaan patsaan päästä varpaisiin. Valtakunnat liittyvät toisiinsa kuten aika ja historia liittyvät toisiinsa.

Dan. 7 ja 8 käytetään saman asian esittämiseksi tiettyjä eläinsymboleja. Meille esitellään neljän (luvussa 8 kolmen) peräkkäisen maailmanvallan katkeamaton ketju. Valtakunnat alkavat antiikin ajasta ja etenevät historiassa tähän päivään ja tulevaisuuteen asti, kun Kristus palaa ja Jumala perustaa ikuisen valtakuntansa.

Danielin kirjan 2. luvun kuvapatsas ja lukujen 7 ja 8 näyt luovat perustan, jolle protestanttinen historisoiva profetioiden tulkintatapa perustuu ja jota adventistit yhä kannattavat.

Lue Joh. 14:29. Miten Jeesuksen sanat auttavat ymmärtämään, miten profetiat toimivat?

Mikä etu meillä nykyihmisillä on esimerkiksi Babylonin aikana eläneisiin ihmisiin nähden, joille historian eteneminen oli vielä arvoitus?

VUOSI=PÄIVÄ -PERIAATE

Yksi historisoivassa tulkintatavassa käytetty tulkinnan avain on vuosi=päivä -periaate. Monet tutkijat ovat vuosisatojen saatossa soveltaneet tätä periaatetta Danielin kirjan ja Ilmesyiskirjan aikaprofetioidiin. Periaate on muodostunut useiden avaintekstien sekä kyseisten profetioiden välittömän asiayhteyden pohjalta.

Lue 4. Moos. 14:34 ja Hes. 4:6. Kuinka Jumala tekee vuosi=päivä -periaatteen helppotajaiseksi?

Jakeissa nousee selvästi esiin vuosi=päivä -periaate. Kuinka voimme oikeuttaa periaatteen käyttämisen muiden aikaprofetioiden kohdalla, esim. Dan. 7:25 ja Dan. 8:14 (RK 2012 marg.) sekä Ilm. 11:2, 3; Ilm. 12:6, 14 ja Ilm. 13:5?

Kolme muutakin seikkaa tukevat periaatteen käyttöä: symbolien käyttö, pitkät aikavälit ja poikkeukselliset ilmaukset.

Ensinnäkin, valtakuntia kuvastavien petojen ja sarvien symbolinen luonne viittaa siihen, että myös aikamääritelmät tulee ymmärtää symbolisesti. Pedot ja sarvet symboloivat jotakin muuta. Koska kaikki muukin profetiassa on symbolista, miksi aikaprofetiati yksinään tulisi ottaa kirjaimellisesti?

Toiseksi, profetioissa esitetyt tapahtumat ja valtakunnat kattavat useita vuosisatoja kestävän ajan, mikä olisi mahdollista, jos niitä kuvaavat aikaprofetiati otettaisiin kirjaimellisesti. Kun niihin sovelletaan vuosi=päivä -periaatetta, aika ja tapahtumat käyvät yksiin hämmästyttävän täsmällisesti.

Kolmanneksi, poikkeukselliset ilmaukset, joita näistä ajanjaksoista käytetään, viittaavat symbolisen tulkinnan tarpeeseen. Toisin sanoen tavat, joilla aikaa on näissä profetioissa ilmaistu (esimerkiksi 2 300 iltaa ja aamua, Dan. 8:14, RK 2012 marg.), eivät ole tavanomaisia ajanilmauksia, mikä osoittaa, että kuvatut ajanjaksot tulee ymmärtää symbolisesti, ei kirjaimellisesti.

Pohdi Dan. 9:24-27 (RK 2012) esitettyä 70 viikon profetiaa. Jos ajattelemme, että siitä "ajasta, jolloin tuli sana, että Jerusalemin on jälleen rakennettava, kuluu voideltuun ruhtinaaseen asti" (Dan. 9:25) 69 kirjaimellista viikkoa eli vain vuosi, neljä kuukautta ja yksi viikko, profetiassa ei ole mitään järkeä, vai mitä? Mitä tapahtuu, jos sovellamme Raamatun vuosi=päivä -periaatetta ja 70 viikosta tuleeekin 490 vuotta?

**PIENEN
SARVEN
TUNNISTA-
MINEN**

Uskonpuhdistajat samastivat Dan. 7 ja 8 esitetyn pienen sarvivan Rooman kirkkoon. Miksi?

Lue Dan. 7:1-25 ja 8:1-13. Mitä piirteitä pienelle sarvulle kuvataan molemmissa luvuissa?

Molemmat luvut antavat pienelle sarvulle seitsemän yhteistä piirrettä: 1) molemmat kuvataan sarvina; 2) molemmat ovat vainoavia valtoja (Dan. 7:21, 25; 8:10, 24); 3) molemmat ylentävät itsensä ja pilkkaavat Jumalaa (Dan. 7:8, 20, 25; 8:10, 11, 25); 4) molemmat hyökkäävät Jumalan kansaa vastaan (Dan. 7:25; 8:24); 5) molempien toimintaa rajaa profeettallinen aika (Dan. 7:25; 8:13, 14, RK 2012); 6) molempien toiminta ulottuu ajan loppuun (Dan. 7:25, 26; 8:17, 19); ja 7) molemmat tuhoutuvat ylikuonnollisesti (Dan. 7:11, 26; 8:25).

Ensimmäinen valtakunta oli Babylon (Dan. 2:38), toinen Meedia ja Persia (Dan. 8:20) ja kolmas Kreikka (Dan. 8:21). Historia on yksiselitteinen siinä, että näiden jälkeen tuli Rooma. Dan. 2. luvun rauta, joka kuvastaa Roomaa, jatkuu raudan ja saven sekoituksena jalkaterissäkin eli maailman loppuun asti. Dan. 7. luvun pieni sarvi nousee neljännessä pedosta, mutta pysyy osana neljättä petoa.

Mikä valta nousi Roomasta ja jatkoi poliittis-uskonnollista hallintaansa 1260 vuoden ajan (Dan. 7:25)? Vain paavinvalta toteuttaa tämän piirteen. Se nousi Euroopan 10 barbaariheimon keskuudesta ja syrjäytti heimoista kolme (Dan. 7:24). Se oli ”erilainen kuin edelliset” (Dan. 7:24), mikä kertoo sen ainutlaatuisuudesta muihin valtoihin verrattuna. Se puhui ”[u]hmaten – – Korkeinta vastaan” (Dan. 7:25) ja ”uhmasi jo taivaan joukon valtiasta” (Dan. 8:11) anastamalla Jeesuksen roolin ja antamalla sen paaville. Ennustus siitä, että tuo valta vainoaa Korkeimman pyhiä (Dan. 7:25) ja pudottaa ”maahan taivaan joukkoja” (Dan. 8:10), täyttyi kristittyjen vainoissa. Paavinvalta pyrki muuttamaan lain (Dan. 7:25) poistamalla 10 käskystä toisen käskyn ja siirtämällä sapatin sunnuntaille.

Dan. 2, 7 ja 8 nähdään, että Kreikan jälkeen nousee valta, joka säilyy ajan loppuun. Mikä muu valta tämä voisi olla kuin Rooma, joka nyt on ottanut paavillisen muodon? On täysin poliittisesti epäkorrektia sanoa näin. Miksi tämä on silti keskeinen osa kolmen enkelin sanomaa?

TUTKIVA TUOMIO

Protestantit tukivat laajalti profetioiden historisoivaa tulkintaa uskonpuhdistuksen jälkeen. Kuitenkin vasta 1800-luvun alun milleriläisen liikkeen myötä alettiin tutkia ennustusta 2 300 päivästä ja tutkivasta tuomiosta. Katso taulukkoa:

Dan. 7	Dan. 8
Babylon (leijona)	–
Meedia ja Persia (karhu)	Meedia ja Persia (pässi)
Kreikka (leopardi)	Kreikka (vuohipukki)
Pakanallinen Rooma (neljäs peto)	Pakanallinen Rooma (sarvi liikkuu vaakatasossa)
Paavillinen Rooma (pieni sarvi)	Paavillinen Rooma (sarvi liikkuu pystysunnassa)

**Lue Dan. 7:9-14; 8:14, 26 (RK 2012, jae 14 marg.).
Mitä taivaassa tapahtuu tekstien mukaan?**

Kuvattuaan keskiajan vainonaikaa, joka päättyi vuonna 1798 kenraali Berthierin vangitessa paavin (Ilm. 13:3), Dan. luvut 7 ja 8 siirtyvät kuvaamaan tuomiota. Se tapahtuu taivaassa, jossa "[o]ikeus asettui istumaan" (Dan. 7:10) ja "taivaan pilvissä tuli Ihmisen Pojan kaltainen – – Ikiaikaisen luo" (Dan. 7:13, RK 2012). Tuomio tapahtuu vuoden 1798 jälkeen, mutta ennen Jeesuksen toista tulemistä.

Dan. 7. luvun tuomiokuvaus on rinnakkainen Dan. 8:14 (RK 2012 marg.) kuvatun pyhäkön vanhurskauttamisen kanssa. Niissä puhutaan samasta asiasta. Tekstin mukaan kuluu 2 300 iltaa ja aamua siihen, että pyhäkkö vanhurskautetaan. Vuosi=päivä -periaatteen mukaan kyse on 2 300 vuodesta.

Alkuajankohta 2 300 vuodelle annetaan Dan. 9:24, jossa 70 viikon (490 vuotta) profetia "leikataan" (hepr. *hātak*) 2 300 iltaa ja aamua koskevasta näystä (Dan. 9:24). 2 300 vuotta koskeva profetia (Dan. 8:14, RK 2012 marg.) ja 70 viikkoa (490 vuotta) koskeva profetia (Dan. 9:24-27) ovat saman profetian kaksi osaa. 70 viikon profetia antaa alkuajankohdan 2 300 vuoden ajanjaksolle: "ajasta, jolloin tuli sana, että Jerusalemin on jälleen rakennettava" (Dan. 9:25, RK 2012). Sana tuli "kuningas Artakserkseen seitsemäntenä hallitusvuotena" (Esra 7:7), vuonna 457 eKr. Jos tästä lasketaan 2 300 vuotta eteenpäin, tulemme vuoteen 1844, joka on vuoden 1798 jälkeen, mutta ennen Jeesuksen toista tulemistä. Tällöin Jeesus astui kaikkeinpyhimpään ja aloitti taivaallisen pyhäkön puhdistamisen. Katso perjantain tutkisteluosuuden taulukkoa.

ESIKUVAT PROFE- TIOINA

Danielin kirjan ja Ilmestyskirjan symboleilla on vain yksi täyttymys. Esimerkiksi vuohipukki sai täyttymyksensä Kreikan valtakunnassa, vain yhdessä valtakunnassa (Dan. 8:21). Tämä kerrotaan tekstissä! Voisiko asia olla enää selvempi?

Esikuvat keskittyvät todellisiin ihmisiin, tapahtumiin tai Vanhan testamentin ohjeisiin, jotka ovat olleet todellisuudessa olemassa historiassa, mutta jotka samalla osoittavat johonkin suurempaan todellisuuteen tulevaisuudessa. Tällainen esikuvien käyttö tulkintatapana on tuttua Jeesukselle ja Uuden testamentin kirjoittajille. Sitä löytyy jo Vanhasta testamentistakin. Ainoa tapa tunnistaa esikuva ja sen vastine on, jos innoitettu Raamatun kirjoittaja mainitsee ne.

Lue 1. Kor. 10:1-13. Mihin historian tapahtumiin Paavali viittaa nuhdellessaan Korintin seurakuntaa? Miten tämä liittyy meihin tänä päivänä?

Paavali viittaa historiassa todellisuudessa tapahtuneeseen Israelin kansan erämaavaellukseen ja luo siitä esikuvan. Näin Paavali osoittaa, että Jumala, joka innoitti Mooseksen kirjoittamaan kyseiset tapahtumat muistiin, tarkoitti, että niistä tulisi "varoittavia esimerkkejä" (1. Kor. 10:6), jotka kehottavat hengellistä Israelia kestämään kiusauksissa eläessämme viimeisiä aikoja.

Lue alla olevat raamatunpaikat ja kirjoita viereen niissä mainittu esikuva ja sen täyttymys sellaisina kuin Jeesus ja Uuden testamentin kirjoittajat ovat ne kuvanneet.

Matt. 12:40 _____

Joh. 19:36 _____

Joh. 3:14, 15 _____

Room. 5:14 _____

Joh. 1:29 _____

Kussakin tapauksessa Jeesus ja Uuden testamentin kirjoittajat käyttävät tulkintatapanaan "esikuva ja sen vastine" -mallia, jossa esikuvien profeetallinen merkitys paljastuu. Esikuvat ovat osoittaneet johonkin vielä suurempaan täyttymykseen kuin mikä niiden historiallinen todellisuus on ollut.

KERTAUS

Lisäaineistoa: Lue Clifford Goldsteinin kirja *1844 Made Simple* (Boise, ID: Pacific Press, 1988), 1844madesimple.org.

Tutki alla olevaa taulukkoa.

Dan. 7	Dan. 8
Babylon (leijona)	–
Meedia ja Persia (karhu)	Meedia ja Persia (pässä)
Kreikka (leopardi)	Kreikka (vuohipukki)
Pakanallinen Rooma (neljäs peto)	Pakanallinen Rooma (sarvi liikkuu vaakatasossa)
Paavillinen Rooma (pieni sarvi)	Paavillinen Rooma (sarvi liikkuu pystysuunnassa)
Tuomio taivaassa	Taivaallisen pyhäkön puhdistaminen

Keskeistä on huomata, että Dan. 7 kuvattu tuomio, joka alkaa 1 260 vuotta kestäneen vainonajan jälkeen (Dan. 7:25), on sama asia kuin Dan. 8:14 (RK 2012 marg.) mainittu taivaallisen pyhäkön vanhurskauttaminen. Juuri tämän taivaallisen oikeudenkäynnin jälkeen Jumala perustaa ikuisen valtakuntansa tämän langenneen maailman surullisen historian päätteeksi. Näin meillä on vahvaa raamatullista näyttöä siitä, miten tärkeää asiaa Dan. 8:14 (RK 2012 marg.) sisältää.

Keskustelunaiheita:

1. Lue Dan. 2. Huomaa, miten selkeästi historisoiva tulkinta on tuotu esiin: katkeamaton maailmanvaltojen ketju alkaen antiikin ajoista ja päättyen Jumalan ikuisen valtakunnan perustamiseen. Jumala antaa meille avaimen, jonka avulla voimme tulkita näitä profetioita. Mitä se, että vain harvat kristityt enää käyttävät historisoivaa tulkintatapaa, kertoo kristillisen maailman tilasta? Miksi tämän tiedostaminen vain vahvistaa sitä, kuinka tärkeä adventtisanoma on tämän ajan maailmalle?

2. Kuinka hyvin ymmärrät Dan. 8:14 (RK 2012 marg.) annettua 2 300 päivän profetian? Jos et ymmärrä sitä, miksi et ottaisit aikaa perehtyäksesi siihen? Saatat hämmästyä, kuinka hyvin perusteltu tulkintamme tästä profetiasta on.

3. Lue Dan. 7:18, 21, 22, 25, 27. Huomaa, miten jakeissa keskitytään siihen, mitä pyhille tapahtuu. Mitä pieni sarvivalta tekee heille? Mitä vastaavasti Herra tekee heidän hyväkseen? Mikä on se pyhille tuleva hyvä uutinen koskien heidän tuomiotaan? Mitä tuomio heille viime kädessä merkitsee?